

CE-markering voor ramen en deuren productnorm EN 14351-1

Toelichtingen:

Onze vragencatalogus beantwoordt de meest voorkomende vragen betreffende CE-markering. De antwoorden werden zorgvuldig en consciëntieus opgezocht. Desondanks wijzen wij er nadrukkelijk op, dat de antwoorden uitsluitend een informatieve waarde hebben en slechts onze interpretatie van de huidige regelgeving weergeven. De resultaten van dit naslagwerk zijn daarom juridisch niet bindend; een controle inzake conformiteit met de wetgeving is steekproefsgewijs noodzakelijk. VBH kan, juridisch gezien, dan ook niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoudelijke correctheid van de antwoorden.

1. Algemene vragen betreft thema CE :

1.1. Moeten alle ramen- en deurconstructies een CE-markering hebben ?

De productnorm EN 14351-1 normeert prestatie-eisen voor "ramen en buitendeuren zonder brand- of rookdichtheidsvoorwaarden". Het toepassingsgebied wordt onder 1 beschreven. De norm EN 14351-1 geeft "materiaalafhankelijke" prestatie-eisen aan en geldt voor ramen (ook dakramen en dakramen met brandwerendheid langs de buitenkant en balkondeuren), buitendeuren (ook glazen deuren zonder kader, vlucht- en paniekdeuren en samengestelde elementen). De coëxistentiefase van de EN 14351-1 eindigt op 01-02-2010. Vanaf deze datum moeten alle ramen en deuren die onder het toepassingsgebied van de norm EN 14351-1 vallen, van een CE-markering worden voorzien zodra ze in de handel worden gebracht. In uitzonderlijke gevallen kan een vereenvoudigd proces voor het verkrijgen van CE-markering voldoende zijn, indien het om een bouwproduct gaat dat stuksgewijs (niet in serie) wordt geproduceerd.

1.2. Moet de CE-markering wettelijk door de fabrikant aangebracht worden of door degene, die het product aan de eindverbruiker verkoopt (wederverkoper)?

Volgens ZA.3 („CE-markering en etikettering“) van de productnorm EN 14351-1 valt het aanbrengen van de CE-markering onder de verantwoordelijkheid van de fabrikant of zijn in Europa gevestigde vertegenwoordiger. Een fabrikant is volgens de richtlijnen voor bouwproducten/het bouwrecht diegene die een bouwproduct produceert en dit in de handel brengt. Daar de richtlijnen voor bouwproducten/wetgeving bouwrecht het "inbouwklaar bouwproduct" in aanmerking neemt, kan ook een assemblagebedrijf als fabrikant worden beschouwd, wanneer het bouwelementen uit componenten van verscheidene leveranciers assembleert. Aldus kan ook een assemblagebedrijf voor het aanbrengen van de CE-markering verantwoordelijk zijn.

1.3. Is een bewaarperiode van 5 jaar van de documenten toereikend ?

Volgens artikel 7.2.3 van de EN 14351-1 moet de volledige set testrapporten van een product zo lang bewaard worden "als het product geproduceerd wordt en daarna nog minstens vijf jaar". Regelmatig zal daarom een periode van 5 jaar ontoereikend zijn, met name voor het afwijzen van aansprakelijkheid is in bepaalde omstandigheden een langere tijd (10 jaar) zinvol.

Een opgave voor het bewaren van de IKB-documenten wordt in de norm EN 14351-1 niet uitdrukkelijk vermeld. Echter kan men ervan uitgaan dat de IKB-documenten minstens net zo lang bewaard moeten worden als de testrapporten, waarbij voor het afwijzen van aansprakelijkheid in bepaalde omstandigheden een nog lagere periode (10 jaar) zinvol is.

1.4. *Mag na 01-02-2010 een raamfabrikant een wederverkoper een raam zonder CE-markering verkopen ?*

Vanaf 01-02-2010 is de CE-markering voor ramen verplicht. Vanaf het moment dat een raamfabrikant een raam verkoopt aan een handelaar in bouwelementen, brengt hij het in de handel. Daarom moet hij volgens de richtlijnen voor bouwproducten/wetgeving bouwrecht zijn ramen van een CE-markering voorzien.

1.5. *Wie controleert de CE-markering ?*

De bevoegde autoriteiten kunnen nationaal de handel en het vrije verkeer van bouwproducten verbieden en de markering ongeldig verklaren of laten verwijderen, indien deze onrechtmatig werd aangebracht.

1.6. *Welke genotificeerde testinstituten zijn er ?*

De volgens het bouwrecht genotificeerde instanties voor controle, evaluatie en certificatie van bouwproducten op grond van de geharmoniseerde Normen en Europese technische toelatingen conform de bouwproductrichtlijnen staan in de zogenaamde Nando-lijst (lijst van de door de Europese Commissie genotificeerde instellingen).

1.7. *Waarin bestaat het onderscheid tussen de voorschriften voor de hout- of kunststofproductie?*

De norm EN 14351-1 is materiaalafhankelijk. Er bestaat zodoende principieel geen onderscheid.

1.8. *Betekent een foutieve CE-markering altijd, dat een product gebreken vertoont ?*

De voorgeschreven CE-markeringen stamt uit het (publieksrechtelijken) bouwrecht en is van (civielrechtelijken) garantieaanspraken te onderscheiden. In het bijzonder de civielrechtelijke verantwoording zal niet eerder dan desbetreffende uitspraken duidelijk beoordeeld kunnen worden.

1.9. *Kan men met de opdrachtgever bij wederzijdse toestemming een foutief CE-merkteken overeenkomen?*

Overeenkomsten, die in strijd zijn met wettelijke bepalingen, mogen in principe niet gesloten worden. In zoverre het product rechtstreeks op de bouwplaats gemonteerd wordt, stelt zich echter de vraag of het "in de handel brengen" eigenlijk het geval is. In elk geval moet gebruik van het product vanuit bouwrechtelijk oogpunt gezien mogelijk zijn.

1.10. *Kunnen klant specifiek gebonden constructies geproduceerd worden, ook als er voor dergelijke constructies nog geen prototypetest voorhanden is ?*

Een „klant specifieke constructie“ kan geproduceerd worden, maar moet echter ook aan een (eigen) prototypetest onderworpen worden.

1.11. Bij CE-markering wordt de producent vermeld. Handelaren willen echter meestal geen verwijzing naar een derde partij. Welke mogelijkheden zijn er om de producent niet te vermelden.

Er bestaat geen mogelijkheid de producent niet te vermelden. De vermelding van de producent dient er juist voor om de herkomst van het product te kunnen traceren.

1.12. Welke prestatiekengetallen zijn in de andere landen verplicht om aan te houden?

Welke prestatiekengetallen in andere landen verplicht zijn om aan te houden, hangt af van de plaatselijk geldende bouwvoorschriften.

Nadere informatie wordt in de komende maanden gerealiseerd.

1.13. Onder welke voorwaarden kunnen producenten de documenten van de systeemgever voor de CE-markering gebruiken ?

De productnormen doen hierover in de regel geen uitspraken. Informatie over de verplichtingen van de systeemgever vindt u in principe in het „Guidance Paper M“. Volgens de Guidance Paper M kunnen onder de aanduiding "Cascading ITT" de testrapporten van systeemgevers door de verwerker onder de volgende voorwaarden gebruikt worden:

- Toepassing van dezelfde componenten
- De systeemgever stelt de verwerkingsrichtlijnen ter beschikking
- De verwerker is voor de correcte verwerking en het in de handel brengen van zijn producten verantwoordelijk
- De verwerker heeft de verwerkingsrichtlijnen van de systeemgever in zijn interne kwaliteitsbewakings (IKB) opgenomen.

2. Markering

2.1. Wat gebeurt er bij misbruik bijv. foutief kenmerk met de CE-markering ?

Elke individuele lidstaat van de EU is verplicht te zorgen voor het correcte gebruik van de CE-markering. Indien de markering onterecht werd aangebracht moet het product direct uit de handel worden genomen of moet het vrije verkeer worden beperkt.

3. Constructies en speciale constructies :

3.1. Hebben speciale constructies zoals hefschuifdeuren een CE-markering nodig ?

Ook hefschuifdeuren vallen onder de norm EN 14351-1 en moeten dus ook met een CE-markering gekenmerkt worden.

3.2. Wat is een productfamilie ?

Een productfamilie bestaat uit producten die identieke eigenschappen bezitten. Volgens 7.2.1 van de norm EN 14351-1 kunnen voor testdoeleinden "ramen en buitendeuren tot productfamilies samengebracht worden, waarvan aangenomen wordt dat de uitgekozen eigenschap voor alle ramen en buitendeuren van deze familie gelijk

is." Een product kan volgens EN 14351-1 ten aanzien van verschillende eigenschappen dan ook bij verschillende productfamilies behoren.

3.3. Mogen extra grote maten niet meer worden gemaakt ?

Extra grote maten mogen nog steeds gemaakt worden. Om in het handelsverkeer gebracht te worden, hebben deze constructies echter een (eigen) prototypecontrole en CE-markering nodig.

3.4. Moeten ook fabrikanten van kunststof ramen hun produkten markeren ?

Voor kunststoframen gelden geen uitzonderingen. Ook deze moeten de CE-markering dragen. Voor kunststoframen bestaan er ook systeemgevers. De norm EN 14351-1 is materiaalafhankelijk.

3.5. Moet elk systeem met elk beslag getest worden of volstaat de CE-markering van de beslagfabrikant ?

De norm EN 14351-1 geldt voor "bijhorend beslag in zoverre voorhanden". De bijlage A beschrijft de wisselwerking tussen eigenschappen en bouwonderdelen. Bij een uitwisseling van beslagen geldt vervolgens : indien het gedocumenteerd aantoonbaar is conform de geldende beslagnormen, dat de eigenschappen van het beslag van het uitgewisselde beslag overeenstemmen (toeepast bij de eerste test) is een nieuwe test niet noodzakelijk. De systeemgever biedt hier verschillende oplossingen aan.

3.6. Welke afwijkingen van een getest element zijn toegelaten en wanneer zijn nieuwe testen vereist ?

Afwijkingen van het geteste element zijn toegelaten en vallen onder verantwoordelijkheid van de fabrikant. De fabrikant moet erop letten, dat de wijzigingen van componenten, aanpassingen aan de constructie en de afmetingen geen afbreuk doen aan de prestatie-eisen.

3.7. Moeten timmerlieden die van onbewerkt materiaal zelf voordeuren produceren, deze grondstoffen van een CE-markering voorzien ?

Elke fabrikant - ook elke fabrikant van onbewerkt materiaal - is verantwoordelijk voor de CE-markering op zijn produkt. Dit betekent, dat ook voor voordeuren van vlakke deurbladen de betreffende eisen inzake CE-markering gelden (eerste test rapporten, interne productiecontrole, onderhouds- en verwerkingsvoorschriften, enz...)

3.8. Vanaf wanneer is CE-markering voor binnendeuren noodzakelijk ?

De van toepassing zijnde productnorm voor binnendeuren (zonder vereisten inzake rook- en brandwerendheid) is de productnorm 14351-2 die momenteel als ontwerp voorligt. Binnendeuren worden onderworpen aan de CE-markeringsplicht wanneer de Coëxistentie-fase van de EN 14351-2 afgelopen is. Wanneer dit het geval zal zijn, is momenteel nog niet bekend.

4. IKB

4.1. Is een service- en onderhoudshandleiding verplicht ?

Hoofdstuk 6 van de norm EN 14351-1 bepaald, "voor welke punten" de fabrikant voorschriften ter beschikking moet stellen. Onder andere moet hij voorschriften voor

onderhoud, het gebruik volgens voorschrift alsook voorschriften voor gebruiksveiligheid ter beschikking stellen.

4.2. *Moet bij de IKB elk individueel werkstuk dat geproduceerd wordt voorzien zijn van documenten ?*

Richtlijnen voor de Interne Kwaliteits Bewaking vindt u onder artikel 7.3 van de norm EN 14351-1. Als gevolg daarvan moet het systeem van het IKB “uit procedures bestaan, uit regelmatige inspecties en terugkoppelingen en/of beoordelingen van de omzetting van de resultaten met het oog op de controle van grondstoffen en andere betreffende materialen of onderdelen, outillage, de fabricagemethode van de producten”.

Het systeem van het IKB “moet voor de aard en methode van de productie geschikt zijn, bijv. lotgrootte, producttype”. Hieruit volgt dat niet elk individueel product gedocumenteerd hoeft te worden. Er moeten echter wel steekproeven genomen worden, waarvan bij wijze van voorbeeld de frequentie in verhouding moet staan tot de lotgrootte en waarvan de resultaten gedocumenteerd kunnen worden.

5. VBH-oplossing

5.1. *Hoe hoog is de vergoeding, indien een fabrikant eerste testrapporten van VBH wil gebruiken ?*

Indien een fabrikant ITT's van VBH wil gebruiken, wordt er een forfaitair bedrag gevraagd. Er worden eenmalige verwerkingskosten per productpas aangerekend. U hoeft geen licentiekosten te betalen !

De vergoeding van de eerste productpas met volledige documentatie bedraagt € 225,00, de vergoeding voor de tweede pas bedraagt € 95,00 en de vergoeding voor alle volgende productpassen bedraagt € 95,00 per stuk. Voor wijzigingen van een productpas of voor verlenging (na 3 jaar) wordt een vergoeding van € 55,00 aangerekend. De productpassen hebben een geldigheid van 2-3 jaar.

6. Gevel

6.1. *Is het in het kader van de CE-markering voor gevelbekleding toegestaan om afwijkend van de betreffende systeemkeuring van een fabrikant een alternatieve stijl-regel-verbinder van een andere marktpartij te gebruiken, die eveneens over een bouwtechnische goedkeuring beschikt ?*

De van toepassing zijnde norm voor gevelbekleding is de EN13830. De volledige gevelbekleding wordt getest; bouwonderdelen van de gevelbekleding hoeven niet apart gemarkeerd te worden en van een markering voorzien te zijn.

Wordt het product gewijzigd, is het de verantwoordelijkheid van de fabrikant om te beslissen of verdere testen nodig zijn. Indien de wezenlijke constructie-eigenschappen behouden blijven kan ervan uitgegaan worden, dat bij geringe wijzigingen geen bijkomende testen noodzakelijk zijn.

In bouwrechtelijk opzicht is voor verbindingen een bouwtechnische goedkeuring vereist. Wij raden aan dit af te stemmen met de genotificeerde instelling die de controles uitgevoerd heeft.

6.2. Kan een fabrikant, die ITT's van een systeemgever gebruikt, bestanddelen (bijv. stijl/regelverbinder) toepassen die hij niet bij deze systeemgever gekocht heeft?

In principe kan de fabrikant de ITT van zijn produkt doorvoeren, terwijl dit produkt uit bestanddelen van verschillende leveranciers bestaat. Indien een fabrikant van reeds bestaande ITT's gebruik wil maken (cascading ITT) is hij aan de vereisten van de betreffende cascading-overeenkomst gebonden. Hij moet controleren of de overeenkomst het gebruik van "vreemde" bouwonderdelen wel of niet uitsluit.

Toelichtingen:

Onze vragencatalogus beantwoordt de meest voorkomende vragen betreffende CE-markering. De antwoorden werden zorgvuldig en consciëntieus opgezocht. Desondanks wijzen wij er nadrukkelijk op, dat de antwoorden uitsluitend een informatieve waarde hebben en slechts onze interpretatie van de huidige regelgeving weergeven. De resultaten van dit naslagwerk zijn daarom juridisch niet bindend; een controle inzake conformiteit met de wetgeving is steekproefsgewijs noodzakelijk. VBH kan, juridisch gezien, dan ook niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoudelijke correctheid van de antwoorden.